

Pécsi Ítéltábla

Az ügy száma: Gf.V.40.019/2023/5/II.

A felperes:

felperes1 (cím1)

A felperes képviselője:

Livo Ügyvédi Iroda (cím2, eljáró ügyvéd: dr. Livo Gergely ügyvéd)

Az alperesek:

alperes1 (cím3) I. rendű,

alperes2 (cím4) II. rendű,

alperes3 (cím5) III. rendű,

alperes4 (cím6) IV. rendű,

alperes5 (cím7) V. rendű,

alperes6 (cím8) VI. rendű,

alperes7 (cím9) VII. rendű,

alperes8 (cím10) VIII. rendű,

alperes9 (cím11) IX. rendű,

alperes10 (cím12) X. rendű,

alperes11 (cím13) XI. rendű,

alperes12 (cím14) XII. rendű,

alperes13 (cím15) XIII. rendű,

alperes14 (cím16) XIV. rendű,

alperes15 (cím17) XV. rendű,

alperes16 (cím18) XVI. rendű,

alperes17 (cím19) XVII. rendű,

alperes18 (cím20) XVIII. rendű,

alperes19 (cím21) XIX. rendű,

alperes20 (cím22) XX. rendű,

alperes21 (cím23) XXI. rendű,

alperes22 (cím24) XXII. rendű,

alperes23 (cím25) XXIII. rendű,

alperes24 (cím26) XXIV. rendű,

alperes25 (cím27) XXV. rendű,

alperes26 (cím28) XXVI. rendű,

alperes27 (cím29) XXVII. rendű,

alperes28 (cím30) XXVIII. rendű,

alperes29 (cím31) XXIX. rendű,

alperes30 (cím32) XXX. rendű,
alperes31 (cím33) XXXI. rendű,
alperes32 (cím34) XXXII. rendű,
alperes33 (cím35) XXXIII. rendű,
alperes34 (cím36) XXXIV. rendű,
alperes35 (cím37) XXXV. rendű,
alperes36 (cím38) XXXVI. rendű,
alperes37 (cím39) XXXVII. rendű,
alperes38 (cím40) XXXVIII. rendű,
alperes39 (cím41) XXXIX. rendű,
alperes40 (cím42) XL. rendű,
alperes41 (cím43) XLI. rendű,
alperes42 (cím44) XLII. rendű,
alperes43 (cím45) XLIII. rendű
alperes44 (cím46) XLIV. rendű,
alperes45 (cím47) XLV. rendű,
alperes46 (cím48) XLVI. rendű,
alperes47 (cím49) XLVII. rendű,
alperes48 (cím50) XLVIII. rendű,
alperes49 (cím51) XLIX. rendű,
alperes50 (cím52) L. rendű,
alperes51 (cím53) LI. rendű,
alperes52 (cím54) LII. rendű,
alperes53 (cím55) LIII. rendű,
alperes54 (cím56) LIV. rendű,
alperes55 (cím57) LV. rendű,
alperes56 (cím58) LVI. rendű,

Az I-LVI. rendű alperesek képviselője:

Dr. Nagy Marianna ügyvéd (cím59)

A fellebbezési kérelmet előterjesztő fél:

az alperesek 30. és 32. sorszáma alatt

A per tárgya:

kártérítés megfizetése

Az elsőfokú bíróság:

Kaposvári Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

17.G.40.098/2022/18. és 17.G.40.098/2022/29. számú kiegészítő ítélet

Í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét és kiegészítő ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 89.310 (nyolcvankilencezer-háromszáztíz) forint perköltséget.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 65.580 (hatvanötezer-ötszáznyolcvan) forint perköltséget.

Kötelezi a III. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 224.080 (kettőszázhuszonnégyezer-nyolcvan) forint perköltséget.

Kötelezi a IV. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 332.855 (háromszázharminckettőezer-nyolcszázötvenöt) forint perköltséget.

Kötelezi az V. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 39.730 (harminckilencezer-hétszázharminc) forint perköltséget.

Kötelezi a VI. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 36.340 (harminchatezer-háromszáznegyven) forint perköltséget.

Kötelezi a VII. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 56.330 (ötvenhatezer-háromszázharminc) forint perköltséget.

Kötelezi a VIII. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 7.025 (hétezer-huszonöt) forint perköltséget.

Kötelezi a IX. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 144.290 (egyszáznegyvennégyezer-kettőszázkilencven) forint perköltséget.

Kötelezi a X. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 17.900 (tizenhétezer-kilencszáz) forint perköltséget.

Kötelezi a XI. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 20.235 (húszezer-kettőszázharmincöt) forint perköltséget.

Kötelezi a XII. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 53.935 (ötvenháromezer-kilencszázharmincöt) forint perköltséget.

Kötelezi a XIII. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 13.710 (tizenháromezer-hétszáz tíz) forint perköltséget.

Kötelezi a XIV. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 20.320 (húszezer-háromszázhusz) forint perköltséget.

Kötelezi a XV. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 16.055 (tizenhatezer-ötvenöt) forint perköltséget.

Kötelezi a XVI. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 18.705 (tizennyolcezer-hétszázöt) forint perköltséget.

Kötelezi a XVII. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 46.250 (negyvenhatezer-kettőszázötven) forint perköltséget.

Kötelezi a XVIII. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 10.405 (tízezer-négyszázöt) forint perköltséget.

Kötelezi a XIX. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 42.450 (negyvenkettőezer-négyszázötven) forint perköltséget.

Kötelezi a XX. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 29.240 (huszonkilencezer-kettőszáznegyven) forint perköltséget.

Kötelezi a XXI. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 40.060 (negyvenezer-hatvan) forint perköltséget.

Kötelezi a XXII. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 21.310 (huszonegyezer-háromszáztíz) forint perköltséget.

Kötelezi a XXIII. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 31.100 (harmincegyezer-egyszáz) forint perköltséget.

Kötelezi a XXIV. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 185.550 (egyszáznyolcvanötezer-ötszázötven) forint perköltséget.

Kötelezi a XXV. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 840.480 (nyolcszáznegyvenezer-négyszáznyolcvan) forint perköltséget.

Kötelezi a XXVI. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 887.230 (nyolcszáznyolcvanhétezer-kettőszázharminc) forint perköltséget.

Kötelezi a XXVII. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 362.110 (háromszázhatvankettőezer-egyszáztíz) forint perköltséget.

Kötelezi a XXVIII. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 1.195.910 (egymillió-egyszázkilencvenötezer-kilencszáztíz) forint perköltséget.

Kötelezi a XXIX. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 460.465 (négy százhatvanezer-négy százhatvanöt) forint perköltséget.

Kötelezi a XXX. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 153.685 (egyszázötvenháromezer-hatszáznyolcvanöt) forint perköltséget.

Kötelezi a XXXI. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 53.785 (ötvenháromezer-hétszáznyolcvanöt) forint perköltséget.

Kötelezi a XXXII. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 160.730 (egyszázhatvanezer-hétszázharminc) forint perköltséget.

Kötelezi a XXXIII. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 1.122.590 (egymillió-egyszázhuszonkettőezer-ötszázkilencven) forint perköltséget.

Kötelezi a XXXIV. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 72.065 (hetvenkettőezer-hatvanöt) forint perköltséget.

Kötelezi a XXXV. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 23.235 (huszonháromezer-kettőszázharmincöt) forint perköltséget.

Kötelezi a XXXVI. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 37.265 (harminchétezer-kettőszázhatvanöt) forint perköltséget.

Kötelezi a XXXVII. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 24.635 (huszonnégyezer-hatszázharmincöt) forint perköltséget.

Kötelezi a XXXVIII. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 15.390 (tizenötezer-háromszázkilencven) forint perköltséget.

Kötelezi a XXXIX. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 111.660 (egyszáztizenegegyezer-hatszázhatvan) forint perköltséget.

Kötelezi a XL. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 277.850 (kettőszázhetvenhétezer-nyolcszázötven) forint perköltséget.

Kötelezi a XLI. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 83.075 (nyolcvanháromezer-hetvenöt) forint perköltséget.

Kötelezi a XLII. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 143.780 (egyszáznegyvenháromezer-hétszáznyolcvan) forint perköltséget.

Kötelezi a XLIII. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 42.700 (negyvenkettőezer-hétszáz) forint perköltséget.

Kötelezi a XLIV. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 35.410 (harmincötezer-négyszáztíz) forint perköltséget.

Kötelezi a XLV. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 155.210 (egyszázötvenötezer-kettőszáztíz) forint perköltséget.

Kötelezi a XLVI. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 99.940 (kilencvenkilencezer-kilencszáznegyven) forint perköltséget.

Kötelezi a XLVII. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 8.810 (nyolcezer-nyolcszázöt) forint perköltséget.

Kötelezi a XLVIII. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 17.665 (tizenhétezer-hatszázhatvanöt) forint perköltséget.

Kötelezi a XLIX. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 50.165 (ötvenezer-egyszázhatvanöt) forint perköltséget.

Kötelezi az L. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 11.350 (tizenegyezer-háromszázötven) forint perköltséget.

Kötelezi az LI. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 23.260 (huszonháromezer-kettőszázhatvan) forint perköltséget.

Kötelezi az LII. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 3.500 (háromezer-ötszáz) forint perköltséget.

Kötelezi az LIII. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 2.140 (kettőezer-egyszáznegyven) forint perköltséget.

Kötelezi az LIV. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 3.600 (háromezer-hatszáz) forint perköltséget.

Kötelezi az LV. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 80.915 (nyolcvanezer-kilencszáztizenöt) forint perköltséget.

Kötelezi az LVI. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 135.745 (egyszázharmincötezer-hétszáznegyvenöt) forint perköltséget.

A le nem rótt fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] Az együttműködő 204 települési önkormányzat – köztük az alperesek – 2002. január 25-én kelt, majd 2002. június 20-án részben módosított és egységes szerkezetbe foglalt konzorciális szerződést (a továbbiakban: konzorciális szerződés) kötöttek a helységi területén regionális

integrált hulladék gazdálkodási rendszer (a továbbiakban: projekt) kialakítására, az ehhez szükséges gazdasági, pénzügyi és jogi előfeltételek megteremtésére és az európai uniós követelményrendszer megvalósításának elősegítése céljából. A szerződés bevezetőjében rögzítették, hogy az Európai Unió 2000 – 2006 közötti időszakra vonatkozó kiemelt támogatási területét, a környezetvédelmet és az ahhoz kapcsolódó eszközrendszert az ún. ISPA feltételrendszer (a tagjelöltek számára az előcsatlakozási stratégia keretében nyújtandó támogatás) foglalja össze. A konzorcium gesztora hivatal lett. A tagok – területi elhelyezkedésük alapján – 12 hulladékgazdálkodási kistérséget hoztak létre.

- [2] A konzorciális szerződés III. pontja szerint a szerződés aláírásával a tagok az ISPA pályázatuk elfogadása esetén vállalták, hogy az ebben a pontban felsorolt kötelezettségvállalások területein együttműködnek, ezen belül felelőségük fennáll a projekt keretében megvalósuló rendszer működtetéséért, illetve kiterjed a kivitelezéshez kapcsolódó biztosítékok szolgáltatására, fenntartására is.
- [3] A III/3. pontban a tagok kijelentették, hogy a beruházás megkezdését követően mindent megtesznek annak fenntartása és befejezése érdekében, kötelezettséget vállalnak arra, hogy a keletkező szilárd hulladék elhelyezésére és kezelésére a projekt megvalósításával kialakított rendszert veszik igénybe.
- [4] A III/4. pont tartalmazta, hogy a projekt megvalósítása érdekében a tagok kölcsönösen együttműködnek egymással az érintett térség egységes fejlődését szem előtt tartva, az itt lefektetett elveket betartják, a későbbiekben nem akadályozzák a rendszer működését, illetve belső működésük során minden tekintetben gyors, aktív tevékenységgel biztosítják a megvalósítást.
- [5] A III/6. pont szerint a tagok kötelezettséget vállaltak a megvalósuló projekt egységes elvek szerinti üzemeltetésére vagy annak biztosítására, továbbá arra, hogy a projekt megvalósítása során hatályos jogszabályi rendelkezések szerint járnak el, különös tekintettel lesznek a közbeszerzési törvény és a hatósági árszabályozás, továbbá a közszolgáltatásra vonatkozó kormányrendeletek rendelkezéseire.
- [6] A szerződés IX. pontjában az önkormányzatok vállalták, hogy a projekttel kapcsolatos közszolgáltatói feladatok ellátására, hatályos magyar jogszabályban meghatározott, pályázat útján kiválasztott, a közszolgáltatói feladat ellátására alkalmas, számukra legmegfelelőbb szolgáltatóval kötik meg az üzemeltetési szerződést a projekt keretében majd megvalósuló, tulajdonukba kerülő létesítmények üzemeltetésére, valamint ezzel összefüggésben a települési szilárd hulladékkal kapcsolatos közszolgáltatást ellátó közszolgáltató kiválasztására az akkor hatályos [241/2000. (XII. 23.) Korm. rendelet számú] rendeletnek megfelelően közszolgáltatási pályázatot írnak ki az ISPA pályázat elnyerését, illetve a pénzügyi memorandum aláírását követő 180 napon belül; vállalták továbbá, hogy képviselő-testületeik a közszolgáltatási szerződést megkötik.
- [7] A hivatal2, valamint a konzorcium gesztora 2005. január 26., 2007. március 27., majd 2010. szeptember 16. napján támogatási szerződést kötött 32.150.000 euró értékben a szerződésszám. számú, a Kohéziós Alapból (KA) támogatható beruházás finanszírozására.
- [8] A gesztor önkormányzat a tagi tanács által elfogadott közbeszerzési dokumentáció alapján – a Közbeszerzési Értesítőben 2006. december 20-án megjelent – Ajánlati felhívással (ügyszám) közbeszerzési eljárást indított a helységi önkormányzati konzorciumhoz tartozó önkormányzatok osztatlan közös tulajdonában levő hulladékkezelési, hulladékgazdálkodási létesítmények, eszközök, berendezések ISPA/KA feltételrendszer szerinti üzemeltetésére a Dbi projektterület 104 településén és az önkormányzati finanszírozási kötelezettség átvállalása tárgyában.

- [9] Az ajánlati dokumentáció az üzemeltetési jog megszerzése feltételeként rögzítette az önkormányzati finanszírozási kötelezettség átvállalását azzal, hogy a rendszer teljes üzemeltetési joga 809.478.000 forint + áfa, illetve a 2.313.106 euró + áfa összeg kifizetésével száll át a nyertes pályázóra.
- [10] A közbeszerzési eljárás nyertese cég1 Zrt. néven a felperes lett, akinek az elnevezése 2010. január 8-ától cég2 Zrt-re, majd 2014. augusztus 19-től cég3 Zrt-re változott (a továbbiakban: felperes). A gesztor önkormányzat, valamint a felperes, mint üzemeltető 2007. március 8. napján üzemeltetési szerződést kötöttek.
- [11] A szerződés célja a konzorciumhoz tartozó önkormányzatok osztatlan közös tulajdonában levő hulladékkezelési, hulladékgazdálkodási létesítmények, eszközök, berendezések ISPA/KA feltételrendszer szerinti üzemeltetése volt a projekt terület 104 településén (köztük az alperesi településeken), és az önkormányzati finanszírozási kötelezettség átvállalása az ajánlati felhívásban és dokumentációban, továbbá a műszaki leírásban részletezettek szerint.
- [12] A szerződés tárgya az Ajánlati felhívás, Dokumentáció, Műszaki Leírás követelményeinek, továbbá a felperes által benyújtott Szakmai Ajánlatnak és Pénzügyi Ajánlatnak megfelelő, azon részletes feltételek rögzítése volt, amelyek alapján a Dbi projekt terület 104 településéhez tartozó önkormányzatokat képviselő gesztor önkormányzat üzemeltetés céljából átadta a felperesnek mint üzemeltetőnek az ISPA/KA eszközöket és létesítményeket, illetve amely feltételek alapján a felperes vállalta az ISPA/KA feltételrendszer szerinti üzemeltetést.
- [13] A szerződés hatálya annak aláírása napjától 2018. október 31. napjáig tartott.
- [14] A szerződés IV. pontja felsorolta az üzemeltetésre átadandó létesítményeket, eszközöket, amelyek az alábbiak voltak:

1. hulladékgyűjtő – szállító járművek,
2. regionális hulladékkezelő-lerakó telepek: helység2 és helység3 települések közigazgatási területén,
3. komposztáló telep: helység4, helység5 települések közigazgatási területén,
4. hulladékudvarok: helység4, helység6, helység7, helység8, helység5 települések közigazgatási területén,
5. hulladékátrakó állomás: helység4 közigazgatási területén,
6. szelektív hulladék-gyűjtő szigetek: 103 településen.

- [15] A szerződés V. pontjában a felek rögzítették, hogy az ISPA/KA beruházás során létesült valamennyi létesítmény (felépítmény) az önkormányzatok osztatlan közös tulajdonába kerül, azokat a gesztor önkormányzat kizárólagos üzemeltetés, használat és hasznosítás céljából a felperes mint üzemeltető birtokába bocsátja. Az üzemeltetőt illeti meg a birtoklás, használat, hasznosítás és hasznok szedésének joga, továbbá jogosult harmadik személy, illetve személyek használatába adni az eszközöket, létesítményeket azzal a feltétellel, hogy a továbbadott eszköz hasznosítása is csak az ISPA/KA projekt céloknak megfelelően történhet. A felperes kizárólagos használati és üzemeltetési jogának időtartama 2018. október 31. napjáig tartott.

- [16] A szerződés VI. pontjában az üzemeltető feltétlen kötelezettséget vállalt arra, hogy az ISPA/KA projekt keretében megvalósult és üzemeltetésre átvett létesítményeket, építményeket, eszközöket, berendezéseket a vonatkozó jogszabályok, engedélyek és szakmai szabványok, a meglévő hulladékkezelési rendszer lakosságot szolgáló továbbfejlesztésével, az ISPA/KA projekt feltételrendszere, valamint a szakmai ajánlat szerint üzemelteti. Biztosítja továbbá az ISPA/KA projektcélok teljesítését és azok ellenőrizhetőségét a projekt teljes időtartama alatt.
- [17] A VII. pontban az önkormányzatok vállalták, hogy az ISPA/KA eszközöket és létesítményeket átadják az üzemeltetőnek és arra 2018. október 31. napjáig kizárólagos használati és rendelkezési jogot biztosítanak a részére.
- [18] A szerződés VIII. pontja tartalmazta a részletes pénzügyi feltételeket. Eszerint az üzemeltetési jog ellenértéke: az önkormányzati finanszírozási kötelezettség átvállalása, mint üzemeltetési díj.
- [19] Az üzemeltetőnek – a részére 12 éves időtartamra átadott ISPA/KA létesítmények kizárólagos üzemeltetési joga (mint vagyoni értékű jog) megszerzésének ellenértékeként – át kellett vállalnia:

- az ISPA/KA projekt megvalósulása érdekében 2006. június 30-ig már felmerült 809.478.000 forint + áfa összegű projekt előkészítési költségek teljesítését és az átállás biztosítására a Műszaki Leírás V.c/I. pontja szerinti biztosítékot kellett adnia,

- a beruházási önkormányzati finanszírozási kötelezettség teljesítését a pályázat kiírásának időpontjától számítva a projekt befejezésének végéig, 2.313.106 Euro + áfa összeg erejéig.

- [20] Az üzemeltető nyilatkozott arról, hogy a 2006. június 30-ig a projekt előkészítéssel kapcsolatosan felmerült 809.478.000 forint + áfa összeget teljesítette, mely összeg megfelel a teljes biztosítékvállalás mértékének, így az üzemeltető mentesül a biztosítékadás alól. Az üzemeltető átvállalta az önkormányzati finanszírozási kötelezettség 2006. június 30. napját követően felmerülő költségeit 2.313.106 euró + áfa összeg erejéig.
- [21] Rögzítették, hogy az üzemeltető – az üzemeltetési díjon felül – negyedévente használati díj fizetésére köteles, amely díj az éves díjmeghatározás során indokolt ráfordításként érvényesíthető. Mértéke 264.643.000 forint + áfa/ naptári év.
- [22] A felek a VIII/3. pontban rendelkeztek az üzemeltetőt megillető hulladékkezelési díjról. Eszerint az üzemeltető a hulladékkezelésre vonatkozó díjat a hulladék birtokosokkal és/vagy önkormányzatokkal kötött szerződések alapján szedi be. A hulladékkezelési díj a Pénzügyi Ajánlat 2. pontjában meghatározott ajánlati árak használati díjjal növelt összege.
- [23] A gesztor önkormányzat kijelentette, hogy a 242/2000.(XII.23.) Korm. rendelet szerint megállapított díjkalkulációban indokolt költségként elismeri az üzemeltetőnek az ISPA/KA létesítmények üzemeltetési jogának megvásárlásával, továbbá üzemeltetésével kapcsolatos valamennyi költségét és ráfordítását, így különösen, de nem kizárólagosan

- az üzemeltető által az üzemeltetési jog megvásárlásához (az üzemeltetési díj megfizetéséhez) felvett hitelek kamat ráfordításait és a hitel egyéb költségeit,

- az üzemeltetési jogra, mint vagyoni értékű jogra elszámolt értékcsökkenést, a lineáris módon, a szerződés teljes időtartamára számított értékcsökkenési leírási költség figyelembevételével,
- az üzemeltetés során az önkormányzat által megállapított, az üzemeltető által fizetendő használati díjat,
- a felelősségbiztosítás és a vagyonbiztosítás díját.

- [24] A felperes kötelezettséget vállalt arra, hogy amennyiben számára az önkormányzatok részére fizetendő használati díj egy része a „továbbadott” eszközök hasznosítása révén megtérül, úgy a továbbadott eszközök hasznosításából származó bevételt, mint díjcsökkentő tényezőt veszi figyelembe az indokolt költségek és ráfordítások megállapításakor, illetve a díjkalkuláció Konzorciumi Tagi Tanács részére történő előterjesztésekor.
- [25] Az üzemeltetési szerződés IX. pontjában az üzemeltető – kötelezettségvállalásként – kijelentette, hogy a projekt területen belül érintett 104 településen az egyéb hulladékkezelést, szolgáltatást végző vállalkozásokkal/szervezetekkel egyedi megállapodások keretében (pl.: alvállalkozói szerződés) kívánja a folyamatos hulladékkezelési szolgáltatásokat/közzolgáltatást biztosítani.
- [26] A szerződés X. pontjában rögzítették az önkormányzatok egyéb kötelezettségeit:
1. felelősség az ISPA/KA projekt megfelelő megvalósulásáért,
 2. az ISPA projekt során létrejött létesítmények működése,
 3. hatósági és egyéb engedélyek beszerzése, egyéb kötelezettségek.
- [27] Az önkormányzatok vállalták továbbá, hogy valamennyi, az ISPA/KA létesítmények tulajdonosait terhelő kötelezettségnek eleget tesznek, a szükséges engedélyek esetleges hiányából eredő, az üzemeltetőt ért károkat (ideértve hulladéklerakó bezárása iránti hatósági intézkedésekből eredő károkat és elmaradó hasznait) az üzemeltető részére megtérítik, továbbá, hogy minden rendelkezésre álló eszközzel biztosítják, hogy a projekt terület 104 településéről a települési szilárd hulladék az egységes környezet-használati engedélyekben meghatározott regionális hulladékkezelő-lerakótelepekre kerüljön.
- [28] A konzorciumot létrehozó önkormányzatok egy része – köztük az alperesek – 2012 végén létrehozta az „Önkormányzati Társulás a helység⁹ Települési szilárd hulladékaik kezelésének korszerű megoldására” nevű társulást (a továbbiakban: társulás), amely célul tűzte ki, hogy saját hulladékkezelési rendszert hoz létre, saját közzolgáltatóval kíván szolgáltatni.
- [29] A társulás 2013. december 18-án hulladékgazdálkodási közzolgáltatási szerződést kötött a cég⁴ Kft-vel (a továbbiakban: cég⁴ Kft.). A szerződés szerint a közzolgáltató a közzolgáltatást 2014. január 1-jétől volt köteles megkezdeni, és 2018. december 31-ig ellátni.
- [30] E szerződés 5.2. pontja szerint a hulladékgazdálkodási közzolgáltatás körébe tartozó hulladék kezelése, illetve ártalmatlanítása a kaposmérői, helység³, helység²i, marcali hulladéklerakó területén történik, a 6.4.f) alpontja szerint a közzolgáltató kötelezettsége a hulladékgazdálkodási közzolgáltatás körébe tartozó hulladék kezelésére meghatározott helyek és létesítmények igénybevétele, illetőleg üzemeltetése, fenntartása.
- [31] A 2013. év folyamán a felperes, mint megbízó megbízási szerződéstervezetet küldött a cég⁴ Kft-nek, mint megbízottnak a tervezet 1. számú mellékletében felsorolt önkormányzatok

közigazgatási területéről 2014. január 1-től 2018. október 31. napjáig közszolgáltatás keretében begyűjtött és elszállított települési szilárd hulladéknak az üzemeltetésében levő helység²ⁱ, illetve helység³ hulladékkezelő-ártalmatlanító telepeken kezelésére és ártalmatlanítására vonatkozóan. Ezt a szerződéstervezetet a cég⁴ Kft nem írta alá.

- [32] A cég⁴ Kft. 2013. december 31-én vállalkozási szerződést kötött a cég⁵ Kft-vel mint vállalkozóval a cég⁴ Kft. által a közszolgáltatás keretében begyűjtött és a cég⁵ Kft. által üzemeltetett kaposmérői hulladéklerakóba beszállított hulladékok tulajdonjoggal való átvétele, lerakással történő ártalmatlanítása, továbbá a közszolgáltatás keretében begyűjtött szelektív csomagolási hulladékok kezelése, majd 2014. február 28-án a közszolgáltatás keretében szelektíven gyűjtött hulladék szállítása, előkezelése; a cég⁶ Kft-vel pedig 2014. február 1-jén zöldhulladék átvétele és kezelése; a cég⁷ Kft. vállalkozóval 2014. május 7-én hulladék ártalmatlanítása tárgyában. Utóbbi, mint a marcali regionális hulladékkezelő telep üzemeltetője kötelezettséget vállalt arra, hogy a cég⁴ Kft. által előkészített, a szerződésben foglaltaknak megfelelő hulladékot a telephelyén átveszi és annak ártalmatlanításáról a jogszabályok szerint gondoskodik.
- [33] Az alpereseket is érintő ISPA/KA projektterület 104 önkormányzatából 78 önkormányzatnál 2013. december 31. napjáig a felperes volt az önkormányzatokkal kötött szerződéssel rendelkező közszolgáltató, míg a többi településen működő közszolgáltatókkal (helység⁸ önkormányzatát kivéve) alvállalkozói szerződéssel rendelkezett. Ennélfogva 75 önkormányzat esetében közszolgáltatóként, az önkormányzatokkal kötött közszolgáltatási szerződések alapján szedte be a hulladékkezelési díjat, illetve biztosította az eszközök közszolgáltatásban történő hasznosítását, míg a többi esetben a településen működő közszolgáltató hulladékbirtokossal kötött alvállalkozói szerződés alapján. Az utóbbi esetekben a felperes, mint üzemeltető és az egyéb, „külső” közszolgáltató közötti alvállalkozói szerződésben a „külső” közszolgáltató vállal kötelezettséget az ISPA/KA létesítmények igénybevétele, a hulladékkezelési díj és az ISPA/KA költségek megfizetésére az üzemeltető felé.
- [34] Az alperes önkormányzatok a konzorciális szerződésben és az üzemeltetési szerződésben vállalt kötelezettségeiknek 2013. december 31-ig eleget tettek.
- [35] A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Ht.) 81.§ (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel a felperes – nem lévén többségi állami vagy önkormányzati, illetve önkormányzati társulás tulajdonában levő cég – 2014. január 1-től közszolgáltatást már nem láthat el.
- [36] Az alperes önkormányzatok 2014. január 1. óta – helység⁸ önkormányzata 2011. augusztus 5. óta – nem veszik igénybe az ISPA/KA eszközöket, valamint nem az helység³ és a helység²ⁱ lerakókba szállítják be a hulladékot.
- [37] Az alperesek a Siófoki Járásbíróság előtt keresetet terjesztettek elő a jelen per felperese, valamint hivatal alperesekkel szemben, amelyben a 2007. március 8-i üzemeltetési szerződés érvénytelenségének megállapítását kérték. A járásbíróság 6.P.20.804/2015/17-II. számú, 2015. november 17-én jogerős ítéletével a keresetet elutasította.
- [38] A felperes módosított keresetében a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdése és 339. § (1) bekezdése alapján kérte az alpereseknek a 2014. január 1-től 2018. október 31-ig terjedő időszakban felmerült, az alperesi önkormányzatokra lakos egyenérték alapján jutó rész alapján alperesenként megjelölt, összesen a hulladékkezelés elmaradásából eredő 91.242.392 forint és további, az ISPA/KA költségek meg nem térüléséből eredő 314.806.443 forint, összesen: 406.048.835 forint kártérítés és annak késedelmi kamatai megfizetésére kötelezését azzal, hogy használati díj igénye érvényesítése kapcsán jogfenntartással élt.

- [39] Az ISPA/KA költség és ráfordítás címén az általa, mint üzemeltető felvett hitelek kamatráfordításait és a hitel egyéb költségeit, az üzemeltetési jogra, mint vagyoni értékű jogra elszámolt értékcsökkenést és az ISPA/KA eszközök vagyónbiztosításának perrel érintett időszakra eső, időarányos díját érvényesítette az üzemeltetési szerződés VIII/3. pontja alapján.
- [40] Előadta, hogy az ISPA/KA projektben részes önkormányzatok vonatkozásában a projekt keretében kialakított eszközrendszer igénybevétele – ideértve a helység2i és helység3 lerakókba történő beszállítást is – kötelező. Hivatkozott a 317/2013. (VIII. 28.) Korm. rendelet 4. § (2) bekezdés f) alpontjára, ami szerint a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződésben a közszolgáltató kötelességeként meg kell határozni a közszolgáltatás körébe tartozó hulladék kezelésére meghatározott helyek és létesítmények igénybevételét. Kifejtette, hogy az alperesi önkormányzatoknak jogszerű lehetősége lett volna arra, hogy eleget tegyenek a szerződésben vállalt kötelezettségüknek, ennek ellenére 2014. január 1-től nem biztosították az ISPA/KA eszközök igénybevételét, valamint, hogy az önkormányzatok területéről a települési hulladékot a helység2i, illetve az helység3 hulladékkezelő létesítményekbe szállítsák be.
- [41] Arra hivatkozott, hogy az alperesek az üzemeltetési szerződés X/3. pontjában, illetve a konzorciális szerződésben meghatározott kötelezettségüket nem teljesítve szerződésszegést követtek el. Az említett kötelezettség elmulasztása kizárólag az alperesek saját elhatározásán múlt, így annak nem teljesítése nekik felróható. Szerinte a kára abból származott, hogy az alperesek a közszolgáltatók részére kötelezően igénybe veendő létesítményként nem kizárólag a helység2i, illetve helység3 lerakót írták elő, ezért a közszolgáltatók nem ezen hulladéklerakók területére szállították be a hulladékot, így az önkormányzatok szerződésszegő magatartása okozati összefüggésben áll a kár bekövetkezésével.
- [42] Az alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték.
- [43] A jogalap körében arra hivatkoztak, hogy nem követtek el szerződésszegést, így hiányzik a kártérítési felelősségük megállapításához szükséges jogellenes magatartás. Továbbá nem róható fel nekik, hogy nem kötöttek előnytelen és számukra hátrányt okozó szerződést. Az új közszolgáltató az ISPA/KA eszközrendszer használatára vonatkozó igényét jelezte és árajánlatot kért a felperestől, de az annyira előnytelen volt, hogy annak elfogadását az önkormányzatok okszerű gazdálkodása nem tette lehetővé. Vitatták a felperesnek azt az állítását, hogy kötelesek lettek volna igénybe venni az ISPA/KA eszközöket és a települési szilárd hulladékokat a helység2i, illetve helység3 hulladéklerakóba szállítani, ezek ugyanis a szerződésben nem szerepelnek.
- [44] A felperes érdekkörébe tartozó körülménynek tekintették azt, hogy a felperes nem felelt meg a módosult törvényi előírásoknak, amelynek folytán közszolgáltatóként nem nyújthatott az önkormányzatok felé szolgáltatást, és kizárólag ezen okból nem tudta a használati díjat sem érvényesíteni.
- [45] A jogalap körében a Kaposvári Törvényszék 1.G.40.001/2019/20/I. szám alatti közbenső ítéletével megállapította, hogy az I–LVI. rendű alperesek azzal, hogy 2014. január 1-től nem biztosították az ISPA/KA eszközök igénybevételét, illetve hogy a települési önkormányzatok területéről a települési hulladék az ISPA/KA projekt során létrejött helység2i, illetve helység3 hulladékkezelő létesítményekbe kerüljön beszállításra – az alpereseket kártérítési felelősség terheli a felperesnek a hulladékkezelés elmaradásából és ISPA/KA költségek meg nem térüléséből eredő kárért.
- [46] Az elsőfokú bíróság ítéletét a Pécsi Ítéltábla Gf.V.40.009/2020/4/2. szám alatti közbenső ítéletével helybenhagyta.

- [47] Az I–LVI. rendű alperesek által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán a Kúria a Pfv.V.21.013/2020/4. számú közbenső ítéletével a jogerős közbenső ítéletet hatályában fenntartotta.
- [48] Az I-LVI. rendű alperesek azzal, hogy 2014. január 1-től nem biztosították az ISPA/KA eszközök igénybevételét, illetve, hogy a települési önkormányzatok területéről a települési hulladék az ISPA/KA projekt során létrejött helység²i, illetve helység³ hulladékkezelő létesítményekbe kerüljön beszállításra, a felperesnek mindösszesen 406.048.835 forint kárt okoztak.
- [49] Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott 17.G.40.098/2022/18. számú ítéletével kötelezte az alpereseket a lakos egyenérték alapján alperesek között felosztott, összesen 406.048.835 forint összegű kár, és annak a kereset szerinti késedelmi kamatai megtérítésére az 1959. évi IV. törvény 339.§ (1) bekezdése és 355.§ (4) bekezdése, és az 1959. évi IV. törvény 301.§ (1) bekezdése alapján.
- [50] Az elsőfokú bíróság a kár mértékének tisztázására igazságügyi könyvszakértőt rendelt ki. szakértől igazságügyi könyvszakértő szakértői véleményében azt vizsgálta, hogy azzal összefüggésben, hogy az I-LVI. rendű alperesek 2014. január 1. napjától nem biztosították az ISPA/KA eszközök igénybevételét, illetve, hogy a települési önkormányzatok területéről a települési hulladékot az ISPA/KA projekt során létrejött helység²i és helység³ hulladékkezelő létesítményekbe szállítsák be, a felperesnek milyen kára keletkezett. A szakértő az eredménykiesés összegét az ISPA/KA költségek meg nem térülése esetében lakosegyenérték alapján osztotta fel az egyes településekre. Számításai folytán a hulladékkezelésből származó elmaradt haszon mértékét az alperesi önkormányzatok tekintetében összesen 91.242.392 forint összegben, az ISPA/KA költségek meg nem térüléséből eredő kár mértékét pedig összesen 314.806.443 forint összegben állapította meg. A szakértő kiemelte, hogy a felperes ISPA/KA projekttel kapcsolatos költségei folyamatosan felmerültek abban az időszakban is, amikor a felperes nem volt közszolgáltató, azaz a 2014. január 1. – 2018. október 31. napja közötti időszakban is. A 2013. december 31. napjáig felmerült és díjakba beépített ISPA/KA költségek kizárólag a díjmegállapítással érintett időszakra vonatkoztak. Megállapította, hogy az 56 alperesi önkormányzathoz 52 nem fizetett ISPA/KA költséget 2014. január 1. napját követően, így ezektől az önkormányzatoktól egyáltalán nem térült meg ISPA/KA költség. A felperes tényleges kárát a 2014. január 1. napjától – 2018. október 31. napjáig terjedő időszakban meg nem térült ISPA/KA költségeknek és ráfordításoknak az alperesi önkormányzatokra lakosegyenérték alapján jutó részében jelölte meg, míg elmaradt hasznát a hulladékkezelési díj ártalmatlanítási díjtételének, mint meg nem fizetett tételnek a kieséséből eredeztette, elmaradt haszonként az ártalmatlanítási díjkiesés 7,4%-os árbevétel arányos nyereségét (mely azonos a 8%-os költségarányos nyereséggel) határozta meg kárösszegeként.
- [51] Az alperesek szerint a szakértőnek vizsgálnia kellett volna az üzemeltetési szerződéssel érintett teljes időszakot, nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy a felperes az ISPA/KA eszközöket az üzemeltetési szerződés megkötése óta folyamatosan használta 2014. január 1. után is, és azzal nem közszolgáltatás körébe tartozó hulladékot is gyűjtött. Kötelezettséget vállalt arra is, hogy amennyiben az önkormányzatok részére fizetendő használati díj a továbbadott eszközök hasznosítása révén megtérül, úgy a továbbadott eszközök hasznosításából származó bevételt, mint díjcsökkentő tényezőt is figyelembe veszi az indokolt költségek és ráfordítások megállapításánál. Hivatkozott arra is, hogy az elkülönítetten gyűjtött hulladék nem tartozik a települési vegyes hulladék körébe, így a lom vagy zöldhulladék nem képezheti a kárigény részét. Állítása szerint a nyereségszámítás megalapozatlan, hiszen 2013. június 1. után a felperes sem tudta érvényesíteni 8%-os nyereségét a rezsicsökkentett díjakra figyelemmel. Az ártalmatlanítási díjtétel kapcsán pedig arra utalt, hogy vizsgálni szükséges a szerződésben szereplő alperesek körén kívül álló

önkormányzatok által és az eszközhasznosítás körében beszállított hulladék mennyiségeket is a 2014. január 1. - 2018. október 31. napjáig terjedő időszakra.

- [52] Az elsőfokú bíróság rámutatott, hogy a közbenső ítélet alapján az alperesek kártérítési felelőssége 2014. január 1. és 2018. október 31. napja közötti időszakban jogerős ítélettel megállapított, ez már nem tehető vitássá, így erre az időszakra vizsgálta a kár mértékét. Az igazságügyi szakértő rámutatott arra, hogy 2013. december 31. napjáig a díjakba beépített ISPA/KA költségek minden esetben a díjmegállapítással érintett időszakra vonatkoztak. Erre figyelemmel az elsőfokú bíróság – a szakértői vélemény alapulvételével — megállapította, hogy a 2013. december 31. napjáig terjedő időszakban történt költségmegtérülés nem vehető figyelembe a perrel érintett időszakban felmerült költségek megtérülése szempontjából. Nem befolyásolja az alperesek kártérítési felelősségét sem az, hogy a 2014. január 1. napját megelőző években milyen ISPA/KA költségek térültek, sem az, hogy 2014. január 1. napját követő időszakban más – perben nem álló – önkormányzatoktól - a felperesnek milyen megtérülése keletkezett, illetve az sem, hogy az eszközök hasznosításából a felperes milyen összegű bevételre tett szert. Ez ugyanis az alperesek üzemeltetési szerződésből eredő kártérítési felelősségét nem csökkenti, az alperesek sem tudtak megjelölni olyan szerződéses vagy más jogszabályi rendelkezést, amely arra utalna, hogy a felperes bevételeit az alperesekre eső ISPA/KA költségekre lenne köteles elszámolni, csökkentve ezzel az alperesek kártérítési felelősségének mértékét.
- [53] Az üzemeltetési szerződés VIII.3. pontjával összefüggésben rámutatott az elsőfokú bíróság, hogy az eljárás során nem merült fel arra nézve adat, hogy a felperesnek bármilyen, a használati díj egy részének megtérülését eredményező bevétele származna a továbbadott eszközök hasznosítása folytán, sőt a szakértő megállapítása szerint 2014. január 1. – 2018. december 31. napja közti időszakban csak a szerződést teljesítő önkormányzatoktól térült meg – a lakosegyenérték alapján rájuk eső ISPA/KA költségből 229.351.305 forint ISPA/KA költség, de ebben használati díj nem térült meg.
- [54] Megállapította az elsőfokú bíróság, hogy az üzemeltetési szerződés szerint a felperes a kizárólagos használati és üzemeltetési jogából eredően a szerződés tárgyát képező eszközöket, berendezéseket, létesítményeket jogosult további harmadik személy, illetve személyek (az eszközök közszolgáltatásban történő hasznosítása céljából különösen a projekt területen működő többi közszolgáltató) használatába adni, de csak azzal a feltétellel, hogy ezen továbbadott eszköz hasznosítás is csak az ISPA/KA projekt céloknak megfelelően történhet. Figyelemmel arra, hogy a hulladéklerakóra beszállított hulladéknak 90%-ban (a módosítást követően 80 %-ban) a projektterületen belüli, lakossági közszolgáltatásból kellett származnia, így a felperes, mint üzemeltető bevétele nagyban függ a közszolgáltatástól. A felperes sehol sem közszolgáltató, így az üzemeltetés keretében számára járó ISPA/KA költség nyilvánvalóan a szerződés szerűen teljesítő önkormányzatok közszolgáltatóival kötött alvállalkozási szerződés teljesítése útján térülhetne. Mivel jelen perben érvényesített követelés kizárólag a szerződést nem teljesítő, és így a kártérítésért felelős alperesi önkormányzatokra lakosegyenérték arányosan jutó ISPA/KA költségeket és a hulladékkezelés elmaradásából eredő elmaradt hasznot tartalmazza, ezt az igényét a felperes alappal érvényesítette.
- [55] Utalt arra, hogy a konzorciumi szerződés III.3. pontja alapján a tagok arra vállaltak kötelezettséget, hogy a keletkező szilárd hulladék elhelyezésére és kezelésére veszik igénybe a projekt megvalósításával kialakított rendszert. Az üzemeltetési szerződés alapján a 104 önkormányzat a települési szilárd hulladék helység2i, illetve helység3 hulladékkezelő lerakó telepekre kerülésére vállalt kötelezettséget, a helység2i, illetve helység3 lerakók használata az alperesek számára egyértelműen szerződéses kötelezettség volt, az elkülönítetten gyűjtött

hulladéokra, mint szilárd hulladéokra pedig ez ugyanúgy vonatkozott, mint a más, vegyes hulladéokra, az ezzel ellentétes alperesi álláspontot ezért nem fogadta el.

- [56] Hivatkozott ítélete indokolásában arra is, hogy az igazságügyi szakértő a szakvéleményében alátámasztotta a felperes elmaradt haszon tekintetében érvényesített kereseti követelését is. A szakértői vélemény alapján megállapította, hogy a felperes kizárólag az ártalmatlanítási díj 8%-os költségarányos haszonkulccsal számított nyereségtartalmát követeli, magát az ártalmatlanítási díjat nem érvényesíti, illetve, hogy a felperes az általa 2013. évben beszállított, nyilvántartott hulladékmennyiségek alapján számolta ki a perbeli időszakra vonatkozó elmaradt hulladékmennyiséget, melyet csökkentettek a perrel érintett időszakban történt beszállítások. Utalt az elsőfokú bíróság arra, hogy az alperesek a hulladékkezelés elmaradásából eredő kártétel kapcsán úgy nyilatkoztak, hogy a szakértői vélemény megállapításait nem vitatják. (17.G.40.098/2022/5. szám alatti jegyzőkönyv 3. oldal), így e kártételre további bizonyítás lefolytatása nem volt indokolt.
- [57] Az ISPA/KA költségek térülésével összefüggésben a szakértő szóbeli meghallgatását követően az alperesek a szakértői kárszámítási módszerét, a vizsgálat helytálló voltát, a szakértő számításainak helyességét nem vitatták, csupán az ISPA/KA költségek megtérülésének a felek között fennálló jogviszony teljes időtartamára vonatkozó vizsgálatának és a felperes nem lakossági hulladékszállításból/-kezelésből eredő bevétele elszámolásának szükségességét állították.
- [58] Az elsőfokú bíróság a szakértői vélemény megállapításait, mint aggálytalant azösszezszerűség körében ítéletének alapjául elfogadta, az új szakértő kirendelése iránti alperesi bizonyítási indítványnak nem adott helyt. Az alperesek által csatolt, jelen perrel is érintett jogviszonnyal kapcsolatos másik perben kirendelt szakértő véleményének alperesek által hivatkozott megállapításai tekintetében megállapította, hogy azok sem cáfolják a jelen perben eljáró igazságügyi szakértő szakértői véleményében foglaltakat, azt nem teszik aggályossá, az alperesek által az üzemeltetési szerződés megszégéséből eredő kár mértékét nem érintik.
- [59] Az ítélet ellen annak megváltoztatása és a kereset elutasítása iránt az alperesek terjesztettek elő fellebbezést. Kérték továbbá a felperes perköltségben marasztalását.
- [60] Fellebbezésük indokolásában arra hivatkoztak, hogy a kereseti kérelem összezszerűségének alátámasztására a perben beszerzett igazságügyi szakértői vélemény, annak írásbeli és szóbeli kiegészítésével sem alkalmas. A perben kirendelt igazságügyi szakértő a felperes által kimunkált kárérték számszaki ellenőrzését végezte el, a szakértő kirendelés 2.) pontjában írtak teljeskörű kimunkálására szakvéleményében nem került sor. A 2.) pont jelentős kiegészítésre szorul, hiszen a szakértő nem vizsgálta az üzemeltetési szerződéssel érintett teljes időszakot annak ellenére, hogy az elsőfokú bíróság ezt a kérdést tűzte feladatául. Mivel a szakértő a 2014. januártól 2018. december 31-ig terjedő időszakot vette figyelembe, a szakvélemény nem felel meg a kirendelő végzésben foglaltaknak.
- [61] Hivatkoztak arra, hogy az alpereseknek kezdettől fogva az volt az álláspontja, hogy az ISPA/KA költségek jelentős részére már megtérült a közszolgáltatással érintett években, a 103 önkormányzat teljesítésére figyelemmel, illetve a még most is folyó szolgáltatás során a perben nem álló önkormányzatok részéről. Álláspontjuk szerint a szakértő vizsgálatnak ki kellett volna terjednie arra, hogy a teljes üzemeltetési szerződéssel érintett időszak és a próbaüzem ideje alatt milyen ISPA/KA költségei térültek meg a 103 önkormányzat teljesítésére figyelemmel.
- [62] Hivatkoztak arra, hogy az ISPA/KA eszközöket a felperes üzemeltette, használta az üzemeltetési szerződés megkötése óta 2014. január 1. után is, azzal nem csak közszolgáltatási hulladékot gyűjtött és kezelt, a lerakóba történt idegen beszállítás is, leginkább közületi beszállítások, amelyből szintén térült az ISPA/KA költség. Álláspontjuk szerint a felperes

által adott kimutatások és a szakértői vizsgálat sem fogta át az üzemeltetőnek a közszolgáltatásból a közszolgáltatói alvállalkozókkal kötött szerződésekből és a közületek, gazdálkodó szervezetek beszállításaiból eredő ISPA/KA térülést.

- [63] Utaltak arra, hogy a felperes arra is kötelezettséget vállalt, hogy a továbbadott eszközök hasznosításából származó bevételt, mint díjcsökkentő tényezőt figyelembe veszi. E díjcsökkentés levezetése is szükséges a kár pontos kimunkálásához.
- [64] Hivatkoztak a Kaposvári Törvényszék előtt 6.G.40.028/2020. szám alatt folyamatban lévő perben 77. sorszám alatt beszerzett, a szakk által adott együttes igazságügyi könyvszakértői véleményre, amely perben a jelen per tárgyát is képező, és a szakvélemény útján fel nem tárt ISPA/KA költségterületet tűzték a szakértő feladatául. Utaltak arra, hogy a szakértői intézet feltárta, hogy a támogatásból megvalósult létesítményekben a költség-haszon elemzésben kalkulált 20%-ot meghaladó mértékű közületi hulladékbeszállítás történt, a lakosság és a közületek aránya 50-50%-os volt. Állították, hogy az üzemeltetésbe adott eszközök hasznosítása az üzemeltetési szerződésbe ütköző módon történt, és ez jelentős árbevételt jelentett a felperesnek, amelyből megtérülhetett az ISPA/KA költség. Vitatták, hogy a felperes bevétele nagyban a lakossági közszolgáltatásából származott és helytelennek találták azt a megállapítást is, hogy az üzemeltető bevétele 80%-ban a közszolgáltatástól függött. A szakértői intézet által készített szakvélemény alapján állították, hogy a szerződés XVII. pontját a felperes megszegte, amelyről az alperesek a másik perben szereztek tudomást.
- [65] Sérelmezték, hogy a felperes nem adott tájékoztatást arról évenkénti bontásban, hogy az eszközök továbbhasznosításából mekkora összeg tért meg. A közületi hasznosításra is figyelemmel arra hivatkoztak, hogy a felperes ISPA/KA költségei megtérültek, az elsőfokú ítéletben szereplő marasztalási összeg megfizetése ezért a felperesi oldalon káronszerzést eredményezne. Hivatkozott az 1959. évi IV. törvény 355.§ (4) bekezdésére, illetve a káronszerzés tilalmára arra, hogy a károsultat ért vagyoni hátrányból le kell vonni azt a vagyoni előnyt, amelyhez a károsult a káresemény folytán jutott.
- [66] Az elsőfokú bíróság a 2023. május 11. napján kelt 17.G.40.098/2022/29. számú kiegészítő ítéletével kötelezte a pereszes alpereseket a felperes javára elsőfokú perköltség megfizetésére a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 78.§ (1) és (2) bekezdése, valamint 82.§ (2) bekezdése alapján. A felperes perköltség igényét az ügyvédi munkadíjra vonatkozó megállapodás alapján terjesztette elő a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2.§ (1) bekezdése alapján a pertárgyérték 5%-a, de tárgyalásonként minimum 30.000 forint + áfa összegben.
- [67] Az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a 406.048.835 forint összegű pertárgyértékre figyelemmel a felperesi jogi képviselő részére igényelt ügyvédi díj eltúlzott mértékű, a kifejtett ügyvédi tevékenységgel nem áll arányban, ezért az ügyvédi munkadíj mértékét az ügy bonyolultsága, a megtartott tárgyalások és az előterjesztett beadványok számára, és így az indokoltan kifejtett ügyvédi tevékenységre figyelemmel 10.000.000 forint + áfa összegben állapította meg az IM rendelet 2.§ (2) bekezdése alapján mérsékelve a megbízási szerződésben kikötött munkadíjat. Ezen felül a felperesnél felmerült 1.500.000 forint összegű illeték, és 2.318.860 forint összegű szakértői díj megtérítésére kötelezte az alpereseket.
- [68] A kiegészítő ítélet ellen az alperesek terjesztettek elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen a kiegészítő ítélet megváltoztatását és a perköltségben való marasztalásuk mellőzését, valamint a felperes első- és másodfokú perköltségben való marasztalását, másodlagosan a felperes javára megítélt perköltség 5.000.000 forint + áfa összegre leszállítását kérték.
- [69] E fellebbezésük indokaként előadták, hogy a 17.G.40.098/2022/19. számú ítélet ellen az alperesek fellebbezéssel éltek, kérték az ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását, amelynek teljesítése esetén a perköltségviselésre vonatkozó kiegészítő ítéleti döntés nem állná

meg a helyét, és a felperes pervesztessége esetén a perköltséget a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján a felperesnek kellene viselnie.

- [70] Az alperesek által a kiegészítő ítélet ellen előterjesztett fellebbezés folytán a Pécsi Ítéltábla előtt Gf.V.40.021/2023. szám alatt indult ügyet az együttes elbírálás végett a másodfokú bíróság a Gf.V.40.019/2023. szám alatt folyamatban lévő másodfokú ügghöz egyesítette.
- [71] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének és kiegészítő ítéletének helybenhagyását kérte, helyes indokai alapján, kérte továbbá az alperesek másodfokú perköltségben marasztalását is. Hivatkozott arra, hogy az alperesek fellebbezésének 2. oldal 3. bekezdésében megjelölt jogszabályi hivatkozások (az 1959. évi IV. törvény 340.§ (1) bekezdése, 164.§ (1) bekezdése, 177.§ (1) bekezdése, 206.§ (1) bekezdése) a fellebbezéssel támadott ítélet tárgya szempontjából irrelevánsak. Utalt arra, hogy a jogalap a meghozott jogerős közbenső ítéletre tekintettel ítélt dolognak minősül, felülbírálatára már nincs lehetőség.
- [72] Kiemelte, hogy az alperesek a marasztalás mellőzését a tökefizetési kötelezettség teljes összege tekintetében előterjesztették, ugyanakkor a 91.242.392 forint összegű hulladékkezelés elmaradásából származó kár tekintetében fellebbezésükben érdemi nyilatkozatot nem terjesztettek elő, a perben kirendelt szakértői véleményét e tekintetben az elsőfokú eljárás során sem vitatták.
- [73] A 314.806.443 forint összegű, az ISPA/KA költség meg nem térüléséből eredő kártérítési igény tekintetében kifejtették, hogy a szakvélemény egyértelműen rögzíti, hogy a felperes ISPA/KA költségei a szerződés teljes időszaka alatt felmerültek, amelyeket 2013. december 31. napjáig a közszolgáltatási díjakban szedett be a felperes. A szakértő megállapította, hogy a 2013. december 31-ig történt térülés nem vehető figyelembe a perrel érintett időszakban felmerült költségek megtérülése szempontjából, illetőleg arra is utalt, hogy a perbeli időszakban csak a szerződés teljesítő önkormányzatoktól térült meg a rájuk eső ISPA/KA költség egy része, amelyben azonban használati díj egyáltalán nem térült meg. A per tárgya nem a felek közötti jogviszonyból eredő teljeskörű elszámolás, hanem a kártérítés és járulékainak megfizetése, így nem befolyásolja az alperesek kártérítési kötelezettségének összegét, hogy a 2014. január 1. napját megelőző években milyen ISPA/KA költségek térültek meg azoktól az önkormányzatoktól, akik jelen pernek nem részesei. A felperes csak a szerződésszegő 56 önkormányzattal szemben érvényesítette igényét lakos egyenérték alapján. Nincs lehetőség az alperesek által hivatkozott próbaüzem vagy a 103 önkormányzatra vetített hulladékmennyiség vizsgálatára és az árbevétel bontásra sem. Utaltak arra, hogy az alperes sem tudott pontos jogszabályhelyet, szerződéses rendelkezést megjelölni, amiből levezethető lenne az az álláspontja, hogy figyelembe kell venni az ISPA/KA költségek kapcsán a máshonnan történő megtérülést.
- [74] Utalt arra is, hogy a felperesnek a keresettel érintett időszakban használati díjrész egyáltalán nem térült, így azzal díjcsökkentő tételként számolni nem lehet. A használati díj a jelen pernek nem tárgya, az alperesektől követelt kárösszeg sem tartalmaz ilyen elemet, ezért annak kimunkálása teljes mértékben szükségtelen. Hivatkoztak arra is, hogy a Kaposvári Törvényszék előtt 6.G.40.028/2020. szám alatt használati díj megfizetése tárgyában folyamatban lévő per eltérő felek között, eltérő tárgyban folyik, és az ott kirendelt szakértő feladata is eltér a jelen perben vizsgált kérdésektől. A másik perben született szakvélemény nem teszi jelen per tárgyát érintően született szakvéleményt aaptalanná, illetve, hogy az a szakvélemény nem tartalmaz olyan megállapításokat, amelyekről az alperesek a fellebbezésükben hivatkoznak. A másik perben született szakvélemény nem tárt fel semmilyen 50-50%-os arányt, sem az üzemeltetési szerződés megszégését, amely egyébként is jogkérdés, nem szakértői feladat.

- [75] Vitatta az alpereseknek a felperes szerződösszegzésére vonatkozó állításait, és arra hivatkozott, hogy a kártérítésösszagszerűségére ezeknek az alaptalan hivatkozásoknak nincs kihatása. Utalt arra, hogy a szakértő szóbeli meghallgatása során az alperesek a szakértői kárszámítás módszerét, a vizsgálat helytálló voltát, a számítás helyességét nem vitatták. A kár mértéke,összagszerűsége a szakvélemény alapján kétséget kizáróan megállapítható volt, ezért az új szakértő kirendelésének az 1952. évi III. törvény 182.§ (3) bekezdésében foglalt feltételei nem állnak fenn.
- [76] Az 1959. évi IV. törvény 4.§ (4) bekezdése és a káronszerzés tilalma körében kifejtette, hogy hiányzik annak ténybeli alapja. A kiegészítő ítélet ellen irányuló fellebbezés kapcsán arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a felperes kereseti kérelméhez képest jelentősen, több mint 50%-ban mérsékelte az alpereseket terhelő ügyvédi munkadíj összegét, amelynek további mérséklése nem indokolt.
- [77] A fellebbezés nem megalapozott.
- [78] Az elsőfokú bíróság által helyesen megállapított tényállást a másodfokú bíróság is elfogadta ítélezése alapjául.
- [79] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság érdemi döntésével és annak indokaival is teljes egészében egyetértett, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét az 1952. évi III. törvény 383.§ (2) bekezdése és 386.§ (4) bekezdése alapján helyes indokaira tekintettel hagyta helyben.
- [80] A fellebbezésre tekintettel a másodfokú bíróság a következőkre utal:
- [81] A Kaposvári Törvényszék 1.G.40.015/2021/15. számú szakértő kirendelő végzésének második kérdése az volt, hogy a szakértő állapítsa meg, a felek közötti üzemeltetési szerződés VIII.3. pontjához kapcsolódóan miként alakult az ISPA/KA költségek megtérülése a felperes számára a szerződés teljes időszakát figyelembe véve. A szakértő úgy nyilatkozott, hogy az cég3 Zrt. az alperesi önkormányzatoknál és a teljesítő önkormányzatoknál is csak az egyes önkormányzatokra lakos egyenérték alapján eső költségeket számolta fel. A felperes 2013. december 31-ig a 2013. december 31-ig felmerült időszak költségeit érvényesítette. A díjakba beépített költségek a díjmegállapítással érintett (és nem további, 2013. december 31-et követő) időszakra vonatkoznak. A felperes 2013. december 31-ig volt közszolgáltató. 2008-tól 2013-ig a kártérítési keresetben nevesített költségelemek kizárólag a lakossági közszolgáltatási díjakba kerültek beépítésre. A szakértő ezután ismertette, hogy hogyan történt a költségeknek a meghatározása, érvényesítése, és rámutatott arra, hogy a lakossági közszolgáltatási díjakba beépített költségek kétszeres ellenőrzésen és jóváhagyáson mentek át, másrészt a díjakba beépített költségek a díjmegállapítással érintett (és nem további 2013. december 31-et követő) időszakra vonatkoznak, ezért a 2013. december 31-ig terjedő időszakban történt költségmegtérülés nem vehető figyelembe a perrel érvényesített időszakban felmerült költségek megtérülése szempontjából. A szakértő tehát megválaszolta a kérdést, bemutatta azt, hogy miként alakult a költségek megtérülése.
- [82] A szerződésben a felperes kötelezettséget vállalt arra, hogy amennyiben számára az önkormányzatok részére fizetendő használati díj egy része a továbbadott eszközök hasznosítása révén megtérül, úgy a továbbadott eszközök hasznosításából származó bevételt, mint díjcsökkentő tényezőt veszi figyelembe az indokolt költségek és ráfordítások, megállapításakor, illetve a díjkalkuláció konzorciumi tanács részére történő előterjesztésekor. Ez konkrét szerződéses kikötés volt, meghatározták a felek, hogy mi az a máshonnan szerzett bevétel, amit figyelembe kell venni a költségek meghatározásánál költségcsökkentő tényezőként. Ehhez hasonlóan a felek kiköthették volna a szerződésben azt is, hogy a közületektől származó bevételeket vagy azok egy részét díjcsökkentő tényezőként veszik figyelembe, de ilyen kikötést nem tartalmaz a szerződés. A nem lakossági közszolgáltatás körébe tartozó hulladék gyűjtéséből származó bevételekhez a felperes akkor is hozzájutott

volna, ha az alperesek a szerződést teljesítik, ezért nem lehet szó arról, hogy káronszerzés következne be a felperesi oldalon a kártérítés megfizetésével.

- [83] Azt a kérdést, hogy a felperes ezekhez a bevételeihez a szerződés megszegésével jutott-e, nem vizsgálhatta a másodfokú bíróság, mert az alperesek a felperes szerződésszegésére alapított igényt sem viszontkereset, sem beszámítási kifogás keretében nem érvényesítették a perben, így a pernek ez nem volt tárgya.
- [84] Az eredménytelenül fellebbező alperesek A Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján kötelesek a felperes másodfokú eljárásban felmerült, ügyvédi munkadíjból álló perköltségének megfizetésére, amelynek összegét a másodfokú bíróság a felszámított munkadíjnak a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2.§ (2) bekezdése alapján történt mérséklésével, mérlegeléssel az elsőfokú kiegészítő ítéletben megállapított teljes perköltség 50%-ában állapította meg.
- [85] Az alperesek személyes illetékmentessége folytán a feljegyzett illetéket az Itv. 74.§ (3) bekezdése folytán irányadó 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14.§-a alapján az állam viseli.

Pécs, 2023. június 28.

Dr. Zóka Ferenc s.k. a tanács elnöke, dr. Hrubai Adrienn s.k. előadó bíró, dr. Berki Csilla s.k. bíró